

ภาคผนวก ๑
สาระหลักนิทรรศการหลัก

ตามขอบเขตงาน (Terms of Reference) จ้างจัดทำนิทรรศการและการจัดงาน
“มหกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๒”
(National Science and Technology Fair ๒๐๑๙)

นิทรรศการและกิจกรรมครอบคลุมหัวข้อต่าง ๆ ที่กำหนด ดังนี้

๑. นิทรรศการเดิดพระเกียรติ (Royal Pavilion) พื้นที่ ๑๐๐๐ ตารางเมตร

- (๑) นิทรรศการและกิจกรรมแสดงพระอัจฉริยภาพของ “พระบิดาแห่งวิทยาศาสตร์ไทย”
- (๒) นิทรรศการและกิจกรรมแสดงพระอัจฉริยภาพของ “พระบิดาแห่งเทคโนโลยีของไทย” และ “พระบิดาแห่งนวัตกรรมไทย”
- (๓) นิทรรศการและกิจกรรมแสดงพระราชกรณียกิจ และ พระอัจฉริยภาพของ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร และพระบรมวงศานุวงศ์ ที่เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม
- (๔) นิทรรศการและกิจกรรมแสดงพระวิสัยทัศน์ พระราชกรณียกิจและพระอัจฉริยภาพของพระบรมวงศานุวงศ์ ซึ่งเชื่อมโยงเกี่ยวกับการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม

๒. นิทรรศการสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับเรื่องพลาสติก พื้นที่ประมาณ ๖๐๐ - ๗๐๐ ตารางเมตร

นำเสนอนิทรรศการและกิจกรรมเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพลาสติก ประวัติความเป็นมา ชนิดของพลาสติก กระบวนการผลิต และการนำพลาสติกมาใช้ประโยชน์ รวมถึงวิธีการจัดการพลาสติกที่ไม่ใช้แล้วของมนุษย์ซึ่งทำให้พลาสติกลายเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ผู้เข้าชมตระหนักรถึงเรื่องการจัดการขยะ พลาสติกเป็นสิ่งสำคัญและการนำความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการ ในการลดปัญหา สิ่งแวดล้อม ลดการใช้ทรัพยากร และส่งเสริมแนวทางใหม่ให้เปลี่ยนพลาสติกที่ไม่ต้องการให้มีคุณค่าเพิ่มขึ้น

๓. นิทรรศการปีสามัญแห่งตารางธาตุ พื้นที่ ๕๐๐ - ๖๐๐ ตารางเมตร

ตารางธาตุ หรือ ตารางธาตุองค์ประกอบทางเคมี (Periodic Table) เป็นหนึ่งในความสำคัญที่สำคัญที่สุดของเวดวงวิทยาศาสตร์ ที่ไม่เพียงแต่สำคัญกับด้านเคมีเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงพิสิกส์ และชีววิทยา ตารางธาตุ เป็นเครื่องมือที่มีลักษณะเฉพาะ ช่วยให้นักวิทยาศาสตร์สามารถคาดเดาลักษณะ และคุณสมบัติของ สารในโลกนี้ รวมถึงสารที่เรายังไม่ค้นพบในจักรวาล โดยในปี ๒๐๑๙ จะครบรอบปีที่ ๑๕๐ นับตั้งแต่ คิมิทีริ อิวานอวิช เมนเดเล耶ฟ นักเคมีชาวรัสเซีย ได้ค้นพบระบบของตารางธาตุ และได้รับการประกาศให้เป็น ปีแห่ง ตารางธาตุสามัญ (The International Year of the Periodic Table of Chemical Elements : IYPT ๒๐๑๙) จึงเป็นโอกาสที่ดีในการเข้ามาทำความรู้จัก ซึ่งชับ เรียนรู้ และสัมผัส กับธาตุต่างๆ ที่รายล้อมรอบตัวเรา เพื่อให้เราตระหนักรว่า ทุกสิ่งที่รายล้อมรอบตัวเราก็คือ ธาตุ ทั้งที่จับต้องได้ และไม่ได้ ทั้งที่ได้กลิ่น และไม่ได้ กลิ่น ทั้งที่สามารถมองเห็น และไม่สามารถมองเห็น ธาตุทั้งหมดที่มีส่วนสัมพันธ์กับเราตลอดชีวิต โดย นิทรรศการประกอบด้วยสาระหลัก

- ๑) ชาตุพื้นฐาน: เพื่อเรียนรู้การดำเนินและคุณสมบัติของชาตุต่าง ๆ
- ๒) กว่าจะเป็นตารางธาตุ: เพื่อเรียนรู้พัฒนาการของตารางธาตุ และแนวคิดของนักวิทยาศาสตร์ในการจัด ระยะเปลี่ยนชาตุ การเล่นแร่แปรธาตุ จุดเริ่มต้นของ

- ๓) ราตุอุยร์อบตัวเรา: เพื่อเรียนรู้ความสำคัญของราตุที่มีต่อสิ่งมีชีวิตต่างๆ ทั้งมนุษย์ พืช และสัตว์และการใช้ประโยชน์จากราตุในชีวิตประจำวัน ทั้งทางด้านการแพทย์ เทคโนโลยีสารสนเทศและอื่น ๆ
- ๔) การค้นพบราตุใหม่ : เพื่อเรียนรู้การทำงานของนักวิจัยที่ค้นหาราตุใหม่ ๆ ที่นำมาซึ่งประโยชน์อันยิ่งใหญ่ต่อมวลมนุษยชาติ
- ๕) กิจกรรมและการทดลองต่าง ๆ ด้านเคมี

๔.๔ นิทรรศการหัศจรรย์แห่งวิทยาศาสตร์ เรื่อง Nikola Tesla ยอดนักวิทย์ ผู้คิดเปลี่ยนโลก

พื้นที่ ๕๐๐ - ๖๐๐ ตารางเมตร

นิทรรศการชุดนี้มุ่งหวังที่จะสร้างแรงบันดาลใจ เสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิทยาศาสตร์และความเป็นนักวิทยาศาสตร์ โดยยกເອງราหวອນ Nikola Tesla กับการเป็นยอดนักวิทยาศาสตร์ที่ซื่อสัตย์ต่ออุ่นదม การณ์ในการค้นคว้า สร้างสรรค์ พัฒนาแนวคิด ทฤษฎี และสิ่งประดิษฐ์ ทางวิทยาศาสตร์อย่างแท้จริงมากกว่า หวังความรู้ร่วຍจากผลทางธุรกิจ รวมทั้งแนวคิดอันล้ำสมัยที่ปูทางให้เกิดนวัตกรรมมากมายในยุคปัจจุบัน ผู้ซึ่งถูกขนานนามว่าเป็นผู้ให้กำเนิดโลกแห่งศตวรรษที่ ๒๐ ตลอดจนมุ่งหวังในการให้ความรู้ สร้างความเข้าใจในเรื่องของพื้นฐานความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ของโลกในเรื่องไฟฟ้าและอื่นๆ อันเป็นผลมาจากการแนวคิดของ Nikola Tesla ซึ่งสำคัญต่อการพัฒนาโลกตั้งแต่ศตวรรษที่ ๒๐ เป็นต้นมา โดยนำเสนอผ่านนิทรรศการแนววิทยาศาสตร์พร้อมเสนอประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อนำเสนอหลายรูปแบบเพื่อผลในการจดจำ เรียนรู้ และเชื่อมโยงกับวิถีชีวิตในโลกปัจจุบัน

โดยนิทรรศการประกอบด้วยสาระหลัก

- ๑) A True Scientist นักวิทยาศาสตร์ผู้มากด้วยปัญญา ในส่วนนี้จะเป็นการนำเสนօเรื่องราวกิ่งชีวประวัติ ของ Nikola Tesla คร่าวๆ ให้ทราบถึงที่มาที่ไปของ Tesla ว่าเขาเป็นใคร มีบุคลิกเป็นอย่างไร มีความเชี่ยวชาญเรื่องใด
- ๒) A Man Who Change the World ยอดนักวิทย์ผู้คิดเปลี่ยนโลก นำเสนอแนวคิดสำคัญของ Tesla ที่เกิดขึ้นในช่วงชีวิตของเขารอบด้าน นำเสนօภาพของโลกปัจจุบันที่เต็มไปด้วยผลผลิตจากแนวคิดของ Nikola Tesla อยู่ทุกหนแห่ง ความสำเร็จของการพัฒนาโลกในปัจจุบันที่เป็นผลมาจากการแนวคิดของ Tesla เมื่อกว่าร้อยปีที่แล้ว ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นว่าแนวคิดของ Tesla มีความสำคัญต่อโลกในยุคปัจจุบันมากเพียงใด
- ๓) Our world and Tesla เท슬าในศตวรรษที่ ๒๐ นำเสนอภาพของโลกปัจจุบันที่เต็มไปด้วยผลผลิตจากแนวคิดของ Nikola Tesla อยู่ทุกหนแห่ง ความสำเร็จของการพัฒนาโลกในปัจจุบันที่เป็นผลมาจากการแนวคิดของ Tesla เมื่อกว่าร้อยปีที่แล้ว ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นว่าแนวคิดของ Tesla มีความสำคัญต่อโลกในยุคปัจจุบันมากเพียงใด
- ๔) Heritage of the Future มรดกแห่งอนาคต นำเสนอผลงานของ Tesla ในภาพรวม ว่าเขาได้คิดเรื่องราวได้ไว้แล้วบ้างตลอดชีวิต ๙๖ ปี โดยสามารถนำเสนօผ่านตัวอย่างสิทธิบัตรที่ได้ทำการจดເອົາໄວ เมื่อกว่าร้อยปีมาแล้ว หรือภาพของสิ่งประดิษฐ์ของเขาที่ได้สร้างขึ้น โดยทั้งท้ายให้ผู้เข้าชมได้คิดว่า ผลงานใดของเท슬ามีความสำคัญต่อโลกในมุมมองของตน และ ผลงานล่าสุดที่สร้างขึ้นได้ท่านอย่างไห้เกิดการพัฒนามาใช้ในชีวิตจริงบ้าง นอกจากช่วยทำให้เห็นความพยายามของนักวิทยาศาสตร์ผู้นี้แล้ว ยังช่วยสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เข้าชมได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

๔.๕ นิทรรศการ ๕๐ ปี Moon landing พื้นที่ ๖๐๐ - ๗๐๐ ตารางเมตร

เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๑๒ โครงการอพอลโล่ ๑๑ ประสบความสำเร็จก้าวที่ยิ่งใหญ่ในการวิทยาศาสตร์ โดยนักบินอวกาศขององค์กรนาซา ได้ ก้าวเท้าลงไปเหยียบพื้นผิวดวงจันทร์ พร้อมกับคำพูดประโภคหนึ่งที่เป็นอมตะมานถึงทุกวันนี้ว่า “นี่เป็นก้าวย่างเล็กๆ ของมนุษย์คนหนึ่ง แต่เป็นก้าวกระโดดอันยิ่งใหญ่ของมนุษยชาติ” (That's one small step for man, one giant leap for mankind) ในปี ๒๕๙๒ นับเป็นวาระครบรอบ ๕๐ ปี ของการกิจกรรมนี้ และเพื่อเป็นการร่วมเฉลิมฉลองและระลึกถึงความสำเร็จ อะพาช. ได้มีโครงการพัฒนานิทรรศการ Moon Landing ขึ้นเพื่อส่งเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ และสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เข้าชม โดยมีสาระหลักที่ต้องการนำเสนอ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับประวัติและพัฒนาการของการสำรวจดวงจันทร์ การพัฒนาเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องในสาขาต่างๆ เพื่อประยุกต์ใช้ทั้งงานด้านอวกาศ และด้านการสื่อสาร ตลอดจนเป็นเทคโนโลยีที่เราใช้ในชีวิตประจำวัน และอาจนำมาซึ่งการต่อยอดพัฒนานวัตกรรมต่างๆ ในอนาคต โดยนิทรรศการประกอบด้วยสาระหลัก

- ๑) Inspire by the Moon : จันทร์บันดาลใจ จัดแสดงเรื่องราวของดวงจันทร์ในบริบท ที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต และประเพณี วัฒนธรรมของมนุษย์ เช่น ความเชื่อ การมองดวงจันทร์เป็นเครื่องมือสำหรับสิงค์ต่างๆ เช่น การประมง การล่าสัตว์ การเดินทาง บทเพลง ความเชื่อ หรือแม้แต่การมองดวงจันทร์ เป็นเครื่องมือในการบอกเวลาในปฏิทิน
- ๒) When we see the Moon differently: เมื่อเรามองจันทร์ ไม่เหมือนเดิม การเดินทางจึงเริ่มต้น จัดแสดงเรื่องราวเกี่ยวกับที่มาและประวัติการริเริ่มสำรวจดวงจันทร์ เพื่อแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการและความพยายามในการเตรียมการก่อนที่จะมาเป็น โครงการอพอลโล่ ๑๑
- ๓) Moon Landing : ก้าวแรกบนดวงจันทร์ นำเสนอเรื่องราวของแนวคิด ทฤษฎีวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่เกี่ยวข้องและใช้ในการเดินทางไปดวงจันทร์ เช่น ด้านการคำนวณ เทคโนโลยีการสื่อสาร และเทคโนโลยีอื่นๆ โดยมีการจำลองการรับชมภาพการถ่ายทอดสดการก้าวเท้าเหยียบดวงจันทร์ของนิล อาร์มสตรอง ที่เผยแพร่ภาพผ่านโทรทัศน์ไปทั่วโลกในบริบทของไทย และมีส่วนที่จัดแสดงถึงประสบการณ์เป็นภาพยันตร์ ๕ มิติ จำลองการเดินทางลงบนผิวดวงจันทร์
- ๔) Wonder of the Moon : จัดแสดงถึง ความมหัศจรรย์ของดวงจันทร์ที่เรารู้จักมาตั้งแต่อดีตไปจนเรารู้ได้ สำรวจอวกาศและดวงจันทร์ โดยสื่อให้เห็นถึงวัฒนธรรมนุษยชาติ ได้รับองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีอะไรบาง ตลอดจน สิ่งที่เป็นวัตกรรมและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกิดขึ้น โดยมนุษย์ได้นำเทคโนโลยีเหล่านั้นมาใช้ในปัจจุบันอย่างแพร่หลาย โดยนำเสนอประสบการณ์ผ่านสื่อผสมไปจนถึงเกมส์เพื่อเรียนรู้ความมหัศจรรย์ของดวงจันทร์

๔.๖ นิทรรศการความหลากหลายทางชีวภาพ พื้นที่ ๖๐๐ - ๗๐๐ ตารางเมตร

นำเสนอ尼ทรรศการและกิจกรรมที่สร้างความรู้ความเข้าใจที่ลึกต้องในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ และนำเสนอความเชื่อมโยงเรื่องความหลากหลายทางชีวภาพกับมนุษย์ ทรัพยากรธรรมชาติและการอนุรักษ์ ผ่านการจัดแสดงวัสดุอุทิศ (Collection Base) การทดลองและกิจกรรมส่งเสริมเกิดการเรียนรู้ โดยรูปแบบสาระหลักของนิทรรศการและกิจกรรมประกอบด้วย

- ๑) ความหมาย บทบาท และความสำคัญของความหลากหลายทางชีวภาพ
- ๒) รู้จักความหลากหลายทางชีวภาพของสิ่งมีชีวิตของประเทศไทยและของโลก

- ๓) “นักอนุกรร্মวิธี” (Taxonomist) ผู้ศึกษาและอยู่เบื้องหลังความสำเร็จในการนำความหลากหลายทางชีวภาพไปใช้ประโยชน์
- ๔) ผลกระทบที่เกิดจากการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ
- ๕) การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อความยั่งยืน
- ๖) กิจกรรมและการทดลองเพื่อสร้างความตระหนักรู้เยาวชนและผู้เข้าชม

๘.๗ นิทรรศการ “ข้าว คือ ชีวิต” พื้นที่ ๖๐๐ - ๗๐๐ ตารางเมตร

การสร้างความรู้ความเข้าใจเพื่อให้ประชาชนตระหนักรู้ถึงความสำคัญของข้าว ที่มีต่อการดำเนินชีวิตในทุกมิติ การนำภูมิปัญญา และความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี มาใช้ในการปรับปรุง และพัฒนาการผลิตข้าว และการแปรรูปต่างๆ รวมถึง การแสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างข้าว และวิถีชีวิตของผู้คนในแต่ละภูมิภาค ทั้งยังจะเป็นการกระตุ้นให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่จะนำไปสู่การพัฒนาด้านนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับข้าวซึ่งเป็นแหล่งรายได้หลักของชาวนาส่วนใหญ่ของประเทศไทยด้วย

ข้าวเป็นอาหารและเกี่ยวข้องกับมนุษย์มาตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์ ในปัจจุบันข้าวเป็นแหล่งอาหารประเภทคาร์โบไฮเดรทหลักของมนุษย์มากกว่าครึ่งหนึ่งของประชากรโลก นอกจากนี้ยังมีความผูกพันกับวิถีชีวิตทั้งในด้านวัฒนธรรม ประเพณี และความเชื่อที่แตกต่างกันในแต่ละท้องถิ่น

นิทรรศการชุดนี้ต้องการสร้างความรู้ความเข้าใจเพื่อให้ประชาชนตระหนักรู้ถึงความสำคัญของข้าว ที่มีต่อการดำเนินชีวิตในทุกมิติ การนำภูมิปัญญา และความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี มาใช้ในการปรับปรุง และพัฒนาการผลิตข้าว และการแปรรูปต่างๆ รวมถึงการแสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างข้าว และวิถีชีวิตของผู้คนในแต่ละภูมิภาค ทั้งยังจะเป็นการกระตุ้นให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่จะนำไปสู่การพัฒนาด้านนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับข้าวซึ่งเป็นแหล่งรายได้หลักของชาวนาส่วนใหญ่ของประเทศไทยด้วย

โดยแบ่งนิทรรศการออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้าวในชีวิตประจำวัน

เพื่อสร้างความประทับใจให้ผู้ชมเห็นถึงความสัมพันธ์และความสำคัญของข้าวที่มีต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ตั้งแต่เกิดจนตาย (ในเชิงวัฒนธรรม / ประเพณี / พิธีการต่าง ๆ) และตั้งแต่เข้าถึงคำ (ในเชิงผลิตภัณฑ์จากข้าวหรือส่วนต่าง ๆ ของข้าว ที่มีความหลากหลาย) และเน้นถึงความสำคัญในเรื่องความมั่นคงด้านอาหารของโลก (Food security)

รูปแบบการจัดแสดง

แสดงผลผลิตจากข้าวที่พับเห็นได้ในชีวิตประจำวัน โดยจัดแสดงให้อยู่ในบรรยากาศของบ้าน ซึ่งเมื่อเดินเข้าไปในบ้านก็จะพบกับผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากส่วนต่าง ๆ ของข้าว ไม่ว่าจะเป็นวัสดุการก่อสร้างที่ทำจากส่วนต่าง ๆ ของข้าว เช่น อิฐที่มีเปลือกข้าวเป็นส่วนประกอบ หรือในรูปของเครื่องใช้ของตกแต่งภายในบ้าน สนับแขมพู ยา อาหารเสริม เครื่องดื่ม ฯลฯ ที่จัดวางไว้ในห้องต่าง ๆ ภายในบ้าน โดยวางเป็นอยู่กับผลิตภัณฑ์ที่ทำจากข้าว ไป ทั้งนี้รูปแบบการจัดแสดงผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ต้องอยู่ในลักษณะของการเน้นให้ผู้เข้าชมมีปฏิสัมพันธ์กับส่วนจัดแสดง คันหาเพื่อค้นพบว่า มีผลิตภัณฑ์ในชีวิตประจำวันมากมายที่ผลิตจากข้าวหรือส่วนต่าง ๆ ของข้าว จัดทำเป็นชิ้นงานแบบมีปฏิสัมพันธ์

จุดเด่นของส่วนที่ 1 จะเน้นที่ห้องอาหาร/ห้องครัว ซึ่งมีตัวอย่างอาหารที่นำเสนอด้วยการ์ตูน หรือมีข้าวเป็นส่วนประกอบ จากหลากหลายประเทศ โดยนำเสนอด้วยหน้าจอแบบสัมผัส ซึ่งในส่วนนี้จะนำเสนอให้เห็นถึงอิทธิพลของข้าวในทางสังคม เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการรวมกันของสมาชิกในครอบครัว และนำเสนอกระบวนการทางเคมีที่ข้าวสารเปลี่ยนเป็นข้าวสวย/ข้าวเหนียว ด้วยภาพเคลื่อนไหว (animation)

ขอบเขตเนื้อหา

- แสดงให้เห็นว่าส่วนต่าง ๆ ของข้าวสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างหลากหลาย
- ความสำคัญในการเป็นแหล่งพลังงาน คาร์บอโนไฮเดรต เปรียบเทียบกับธัญพืชอื่น ๆ
- วิทยาศาสตร์ของการหุงข้าว ให้ความรู้เชิงองค์ประกอบต่าง ๆ คุณค่าทางอาหาร จำนวนพลังงาน
- ความสำคัญในการเป็นองค์ประกอบสำคัญของเมล็ดอาหาร และการเป็นปัจจัยสำคัญในเชิงสังคม ทำให้เกิดการรวมกันของสมาชิกในครอบครัว
- อาหารของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกที่มีข้าวเป็นส่วนประกอบ
- สถิติประมาณการบริโภคข้าว ทั่วในระดับโลก ระดับประเทศ และระดับบุคคล

ส่วนที่ 2 แปลงนาข้าว

เพื่อให้เห็นถึงความสำคัญของข้าว ในฐานะพืชที่ทำให้เกิดการรวมตัวเป็นสังคมของมนุษย์ และเพื่อให้เห็นถึงขั้นตอนของการผลิตข้าว ทรัพยากรที่ต้องใช้ ข้อจำกัด และการพัฒนา

รูปแบบการจัดแสดง

นำเสนอเนื้อหาส่วนต่าง ๆ ของนิทรรศการในบรรยากาศของห้องทุ่ง แปลงนาข้าวที่เขียวขจี โดยมีองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น โรงนา หุ่นไนล์ ฯลฯ จัดแสดงร่วมในนิทรรศการส่วนนี้ด้วย นิทรรศการส่วนที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนการผลิตข้าว จัดทำเป็นชิ้นงานแบบมีปฏิสัมพันธ์เพื่อให้ผู้เข้าชมได้มีประสบการณ์แบบชาวนาดั้งเดิม ออาทิ การไดนา ดำเนา หวานข้าว เกี่ยวข้าว

ขอบเขตเนื้อหา

- ประวัติศาสตร์ของข้าว การแพร่กระจายของข้าว และการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วโลก
- ขั้นตอนการผลิตข้าว เปรียบเทียบอดีตกับปัจจุบัน
- ทรัพยากรที่จำเป็นในการผลิตข้าว
- ความหลากหลายของข้าว (ทั่วระดับโลกและท้องถิ่น)
- การจัดการก่อนและหลังการเก็บเกี่ยว

ส่วนที่ 3 ชุมชนเมือง

เพื่อแสดงให้เห็นถึงอิทธิพลของข้าวในด้านสังคมของประเทศไทย ที่มีวัฒนธรรมข้าว และก่อให้เกิดความเข้าใจถึงประโยชน์ของวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ต่อการปรับปรุงคุณภาพการผลิตข้าว ทั่วไปเชิงปริมาณ คุณภาพ และการนำส่วนต่าง ๆ ของข้าวมาประยุกต์ใช้ในด้านต่าง ๆ และสืบทอดภูมิปัญญาที่มีมาตั้งแต่โบราณ ตลอดจนการสร้างความมั่นคงทางอาหารให้กับมนุษยชาติ และสนับสนุนเป้าหมายของการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติ

รูปแบบการจัดแสดง

นำเสนอเนื้อหาส่วนต่าง ๆ ของนิทรรศการ ในบรรยากาศของชุมชนเมือง ที่มีสถานที่หลัก ๆ ในพื้นที่ชุมชน เมืองนี้ ตามเนื้อหาของนิทรรศการ ขอบเขตเนื้อหา

1. ร้านอาหาร นำเสนอความหลากหลายของอาหารที่ทำจากข้าวของประเทศไทย ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการปรุงอาหารจากข้าว รวมถึงเรื่องคุณค่าทางอาหาร จำนวนแคลอรี่ และสูตรอาหารต่าง ๆ
2. ร้านค้าและร้านขายของที่ระลึก นำเสนอผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ที่ทำจากข้าวและส่วนประกอบของข้าว โดยมีวิดีโอหรือ info graphic ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการผลิตสินค้าบางชนิดที่นำเสนอด้วยเน้นด้านนวัตกรรมเป็นพิเศษ เพื่อให้เห็นถึงความสำคัญของนวัตกรรมต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต
3. ศูนย์วัฒนธรรม นำเสนอตัวอย่างของผลิตภัณฑ์เชิงวัฒนธรรมของประเทศไทย ที่มีการเล่าเรื่องประกอบถึงที่มาของวัฒนธรรม และความเชื่อต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมข้าว
4. ศูนย์วิจัย นำเสนองานวิจัยที่นำเสนอด้วยเกี่ยวกับข้าวของประเทศไทย และผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่อการพัฒนาเพาะปลูก และการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากข้าวรูปแบบต่าง ๆ
5. โรงพยาบาล นำเสนอห้องปฏิบัติการ โดยเน้นถึงคุณค่าของข้าวในทุกมิติของชีวิตมนุษย์ และคุณค่าและความสำคัญของวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ในการพัฒนาการผลิตข้าว เพื่อตอบสนองและสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติ เน้นย้ำถึงการมีส่วนร่วมของทุกคนที่จะทำให้เกิดความยั่งยืนและความมั่นคงทางอาหาร

๔.๔ นิทรรศการ Maker Space: The Revolution of Engineering พื้นที่ ๕๐๐ - ๖๐๐ ตารางเมตร

นำเสนอนิทรรศการและกิจกรรมเพื่อสร้างแรงบันดาลใจการเป็นนักประดิษฐ์ วิศวกร และนวัตกร ในการสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์เพื่อแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน โดยนำเสนอวิธีการของสิ่งประดิษฐ์และวิศวกรรมที่มีมนุษย์ได้คิด ประดิษฐ์ และสร้างขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาการดำเนินชีวิต ตั้งแต่ประดิษฐ์ในอดีตถึงปัจจุบัน และนวัตกรรมที่มนุษย์เตรียมนำมาใช้จริงในอนาคต ผ่านการแสดงนิทรรศการและกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหา สร้างและลงมือทำด้วยตนเอง ในรูปแบบของสิ่งประดิษฐ์ แบบจำลอง และการต่อยอดสู่นวัตกรรม การเสริมประสบการณ์เรียนรู้นอกห้องเรียนและส่งเสริมให้เกิดทัศนคติเชิงบวกต่อวิทยาศาสตร์ เพื่อเตรียมความพร้อมให้เยาวชนและประชาชนในการเข้าสู่ศตวรรษที่ ๒๑

๔.๕ นิทรรศการจากต่างประเทศ พื้นที่ ๗๐๐ - ๘๐๐ ตารางเมตร

นิทรรศการและกิจกรรมจากต่างประเทศ ที่ผู้ว่าจ้างคัดเลือกไว้ โดยผู้รับจ้างจัดเตรียมโครงสร้างการนำเสนอ ออกแบบและตกแต่ง รวมทั้งจัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็นในการจัดแสดงนิทรรศการสำหรับ ตามชื่องาน/นิทรรศการจากต่างประเทศที่ผู้ว่าจ้างกำหนด และอื่น ๆ ตามที่ระบุในข้อ ๔.๔ ในขอบเขตงาน

